

Związek Pracodawców
Zakładów Termicznego Przekształcania
Odpadów Przemysłowych i Medycznych
Na Rzecz Ochrony Zdrowia i Środowiska

**Nielegalne składowiska - wyzwania instalacji wobec oczekiwań
samorządowców**

Kim jesteśmy?

Zakład Utylizacji Odpadów
Spółka z o.o. w Koninie

Misja

Odpowiedzialne gospodarowanie poprzez przetworzenie lub unieszkodliwienie odpadów niebezpiecznych, w tym medycznych, przy spełnieniu najwyższych standardów ochrony środowiska oraz zdrowia i życia ludzi, zapewniając przy tym gospodarcze wykorzystanie ich energetycznej wartości

Wizja

Wpisanie procesu termicznego przekształcania odpadów niebezpiecznych (w tym medycznych) w Gospodarkę o Cyklu Zamkniętym (GOZ), a w efekcie długofalowym - osiągnięcie bezodpadowej i nisko emisyjnej gospodarki z wykorzystaniem pozostałości po produkcji przemysłowej i usługach medycznych

Moce przetwórcze Członków Związku

Nazwa zakładu	Wydajność (Mg/rok)
ZUO Sp. z o.o.	2922
EMKA S.A.	3400
Remondis Medison Rzeszów Sp. z o.o.	3462
ZUO Sp. z o.o.	6711
ENERIS Proeco Sp. z o.o.	8000
Raf Ekologia Sp. z o.o.	10000
Port Service Sp. z o.o.	20000
SABA Sp. z o.o.	27340
MOBRUK S.A.	30000
Promarol-Plus Sp. z o.o.	40000
SARPI Dąbrowa Górnicza Sp. z o.o.	50000

Łączna wydajność administracyjna to
201.835 Mg/rok

Obsługiwane przez usługę Bing
© OpenStreetMap

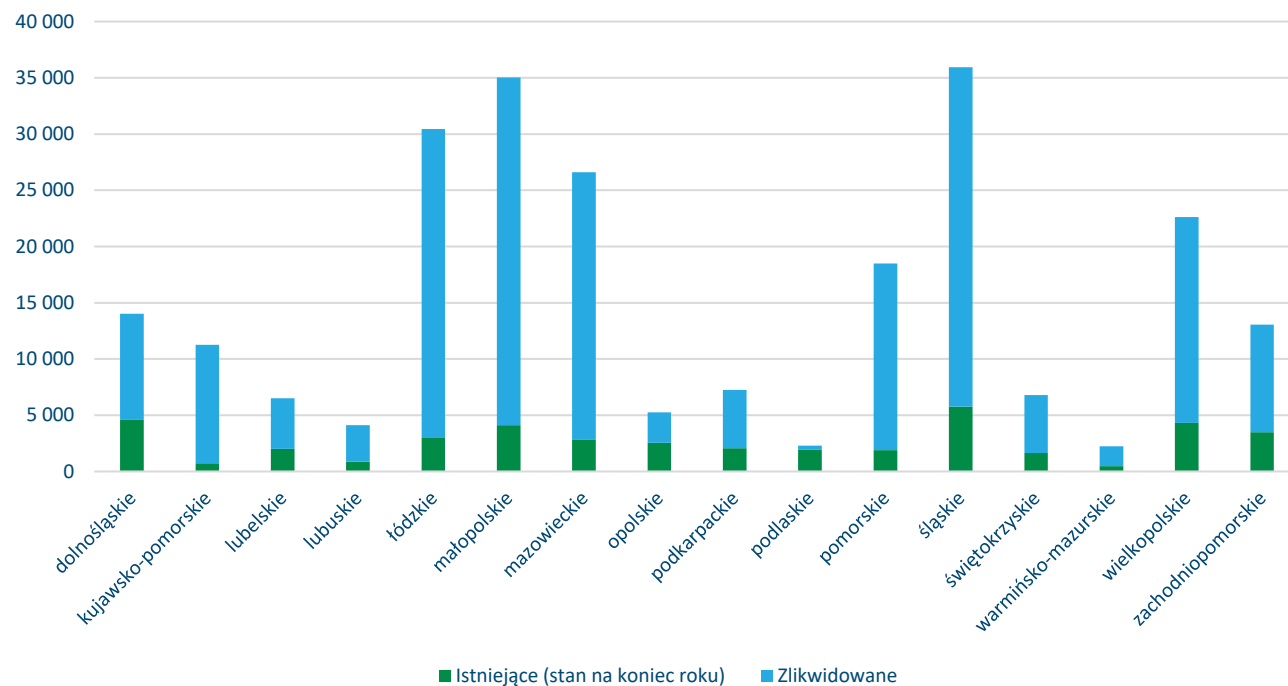
Nasze działania i wyzwania

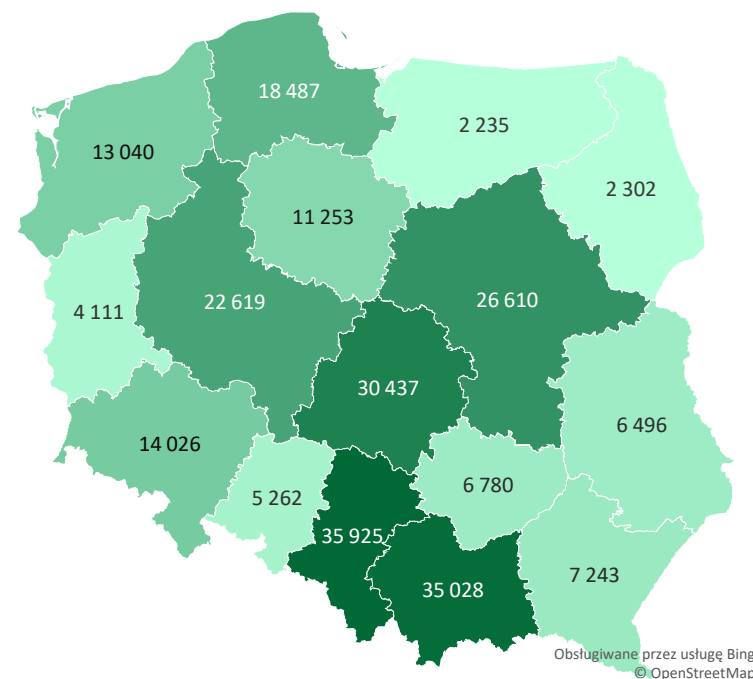
- budowanie świadomości społecznej i administracyjnej potrzeby bezpiecznego termicznego przetwarzania odpadów niebezpiecznych,
- udział społeczny w wprowadzaniu zmian legislacyjnych w gospodarce odpadowej w Polsce,
- reagowanie na sytuacje kryzysowe w naszym kraju,
- w czasie awarii instalacji członka związku jego bieżące zadania z zachowaniem zasady bliskości przejmują instalacje innych członków,
- członkowie prowadzący ITPOM pomiędzy sobą koordynują terminy i czas konserwacji oraz przeglądów technologicznych instalacji,
- członkowie ZPZTPO wymieniają się doświadczeniami w zakresie wdrażania BAT oraz najwyższych standardów jakości obsługi klientów zachowując przy tym zasady uczciwej konkurencji;
- wspólna edukacja i rozwijanie prywatnych i biznesowych interakcji,
- dementowanie dezinformacji (np. intencjonalnego upowszechniania danych o malejącym w UE udziale termicznych metod przetwarzania odpadów, gdy obecnie w wielu krajach z poparciem władz buduje się nowe zakłady),
- R 1 – proces istotny w całym systemie gospodarowania odpadami.

Nielegalne wysypiska

- W 2024 r. **zlikwidowano 12 726** dzikich wysypisk; zebrano z nich **~39,5 tys. ton** odpadów komunalnych (GUS).
- Rocznie w Polsce usuwa się **~10 tys.** dzikich wysypisk — problem jednak odradza się w podobnej skali.

Suma dzikich wysypisk w Polsce w latach 2008 - 2024

Nielegalne wysypiska

Krajowa Mapa Zagrożeń Bezpieczeństwa

3642 zarejestrowanych miejsc
dzikich wysypisk śmieci, w tym:

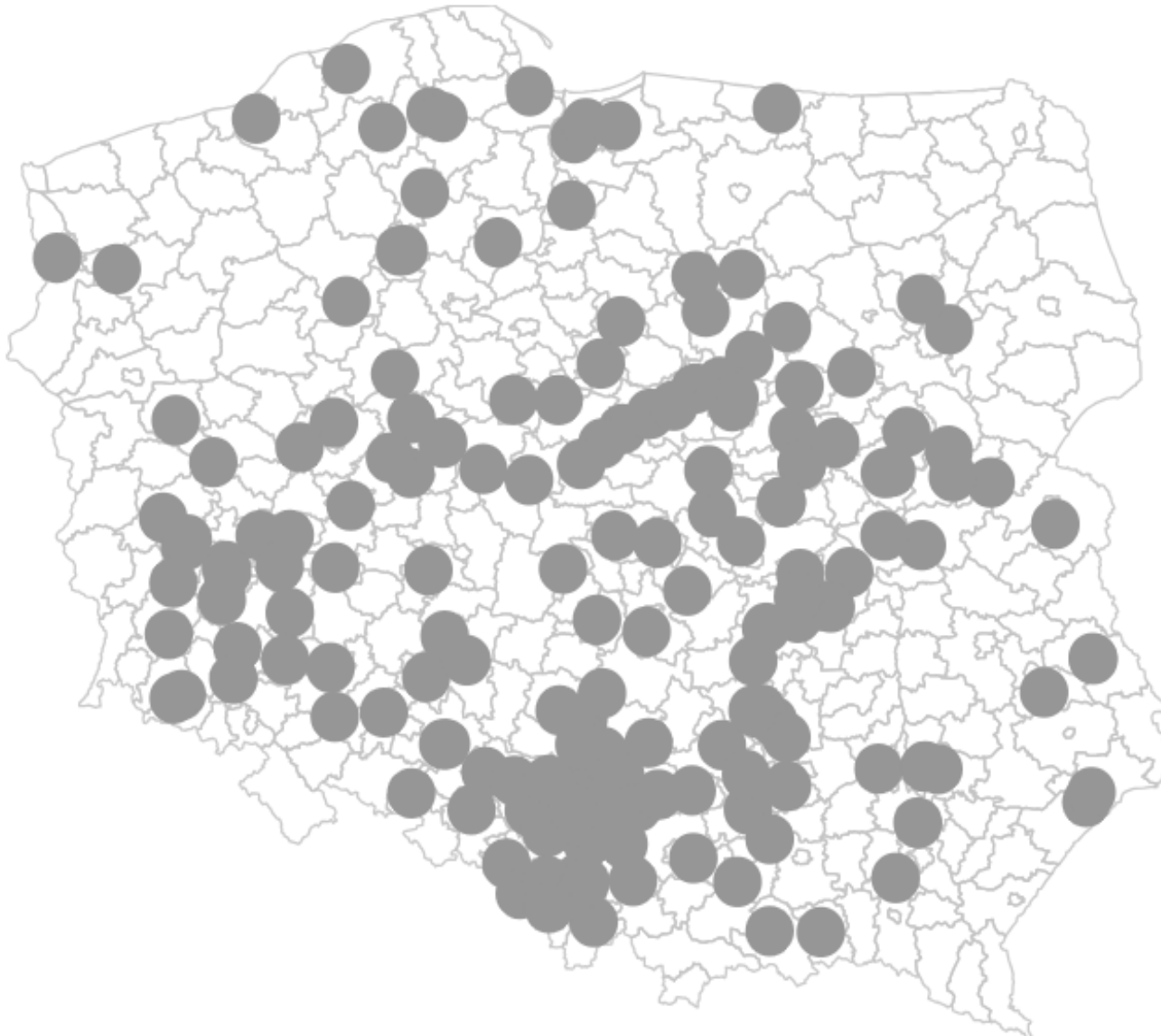
3083 potwierdzonych

591 Potwierdzonych
wyeliminowanych

Krajowa Mapa Zagrożeń
Bezpieczeństwa nie jest kompletną
mapą wszystkich istniejących
dzikich wysypisk odpadów.

Nielegalne wysypiska

Mapa toksycznej Polski

- 197 miejsc z odpadami niebezpiecznymi oznaczone przez dziennikarzy

Źródło: <https://smieci.frontstory.pl/>

11.2025

„Bomby ekologiczne”

- Szacunki dotyczące istniejących bomb ekologicznych różnią się — mowa o **setkach do kilku tysięcy** zidentyfikowanych miejsc; wiele może pozostać nieodkrytych.
- MKiŚ nie udostępnia pełnych list miejsc znajdowania się bomb ekologicznych.
- GIOŚ podaje 1502 miejsca (w 2022 i na początku 2023 r.)
- GDOŚ w swoich rejestrach podaje 1680

W 2022 roku GIOŚ ujawnił **463** lokalizacje, w tym:

- **142** miejsca z wyłącznie odpadami niebezpiecznymi
- **341** z odpadami niebezpiecznymi i innymi frakcjami

Mapa GIOŚ z ujawnionymi miejscami
dzikich wysypisk

Programy dot. likwidacji „bomb ekologicznych”

Programy na 2025 rok

300 mln zł - Program priorytetowy
NFOŚiGW: „Usuwanie nielegalnie
nagromadzonych odpadów”

Całość programu na lata 2025 – 2035 –
500 mln zł

Dofinansowanie nawet 100% kosztów
(dotacja bezzwrotna)

Nabór: 15.09 – 28.11.2025

200 mln zł – środki z rezerwy budżetowej
prowadzone przez MKiŚ

Wytypowanych 9 lokalizacji do
uprzątnięcia

- woj. łódzkie – gmina Kutno
- woj. łódzkie – gmina Szczerców
- woj. śląskie – gmina Sosnowiec
- woj. śląskie – gmina Szczekociny
- woj. śląskie – gmina Siemianowice Śląskie
- woj. śląskie – gmina Mykanów
- woj. świętokrzyskie – gmina Stąporków
- woj. świętokrzyskie – gmina Pińczów
- woj. małopolskie – gmina Spytkowice

100 mln zł - Fundusze UE (KPO) –
likwidacja „**bomb ekologicznych**” na
terenach poprzemysłowych

Zakłady Chemiczne "Zachem" w
Bydgoszczy,

Zakłady Chemiczne "Organika-Azot" w
Jaworznie,

Zakłady Chemiczne "Tarnowskie Góry"
w Tarnowskich Górach,

Zakłady Przemysłu Barwników
"Boruta" w Zgierzu,

Zakłady Włókien Chemicznych
"Wistom" w Tomaszowie
Mazowieckim

Program priorytetowy – usunięcie nielegalnie zgromadzonych odpadów

Rodzaje przedsięwzięć

Usunięcie i zagospodarowanie niewłaściwie składowanych lub magazynowanych odpadów, w tym odpadów powstałych w wyniku pożaru odpadów niewłaściwie składowanych lub magazynowanych – w lokalizacjach wskazanych przez Ministra właściwego do spraw klimatu – **zgodnie z załącznikiem nr 1** do programu.

Załącznik nr 1

gmina Głogów – województwo dolnośląskie
gmina Częstochowa – województwo śląskie
gmina Mykanów, miejscowość Pasieka – województwo śląskie
gmina Bolesławiec – województwo dolnośląskie
gmina Knurów – województwo śląskie
powiat Miasto Gliwice – województwo śląskie
gmina Dobrcz – województwo kujawsko-pomorskie
gmina Rozdrażew – województwo wielkopolskie
gmina Chodów – województwo wielkopolskie
gmina Dygowo – województwo zachodniopomorskie
gmina Strumień – województwo śląskie
gmina Hażlach, miejscowość Kończyce Wielkie – województwo śląskie
gmina Miechów – województwo małopolskie
gmina Hażlach, miejscowość Zamarski – województwo śląskie
gmina Kleszczów, miejscowość Rogowiec – województwo łódzkie

Likwidacja nielegalnych składowisk, a wymagania

Ogłaszając postępowania Zamawiający często wpisują wymagania blokujące rzetelne i prawidłowe wykonanie zadania, np.

1. Dla zadania o wartości budżetowej **9 mln zł** wymaga się posiadania polisy OC lub/i polisy kontraktowej o wartości **50 mln zł**,
2. Brak możliwości zgłaszania udziału podwykonawców. A obok zapisy że skład odpadów i ich pochodzenie **nie jest znane**, czyli że **może być tam wszystko**! A to nie zawsze jest dobre dla ubiegającej się o zadanie instalacji.
3. Wymogi STALEJ obecności specjalisty od ppoż. oraz BHP

**TAKIE WARUNKI OGRANICZAJĄ KONKURENCJĘ
I MINIMALIZUJĄ SZANSĘ NA REALIZACJĘ ZADANIA
W OKRESLONYM CZASIE**

Likwidacja nielegalnych składowisk, a czas

Część z Zamawiających już podpisało umowy na likwidację nielegalnych składowisk, np. Siemianowice Śląskie, Mykanów, Pińczów, Stąporków.

Część postępowań jest w trakcie procedury przetargowej, jak np. Jastrowie czy Piekary

Zadania te łączy jeden istotny element – **termin realizacji i rozliczenia do 15.12.2025 roku.**

Sztywne ograniczenia czasowe likwidacji nielegalnych składowisk odgraniczają możliwość reagowania ITPO Związku z sytuacjach kryzysowych.

W sierpniu 2025 roku doszło do pożaru zakładu mięsnego na Pomorzu. Spaleniu uległo ponad 4 tys Mg mięsa kurzego, co wymagało jego natychmiastowego zagospodarowania.

W poszukiwaniu docelowej instalacji termicznej włączeni zostali wojewodowie.

Realizacja przez ITPO zadań finansowanych przez NFOŚiGW w zakresie likwidacji nielegalnych składowisk oraz brak możliwości ich przesunięcia w czasie, **wykluczyły ITPO z szybkiego reagowania na tę sytuację kryzysową.**

ITPO kluczowe dla zarządzania kryzysowego

Sztywne ograniczenia czasowe likwidacji nielegalnych składowisk minimalizują możliwość reagowania ITPO Związku z sytuacjach kryzysowych.

Dlatego kluczowe jest wpisanie instalacji na potrzeby wojewódzkich i państwowych centrów zarządzania kryzysowego, wraz z możliwością uwolnienia pełnych mocy technologicznych instalacji w celu realizacji pomocy nadzwyczajnej.

Uznanie instalacji TPO za **infrastrukturę o znaczeniu strategicznym dla bezpieczeństwa sanitarnego i energetycznego kraju.**

Dlaczego ???

- ✓ kluczowa rola w sytuacjach kryzysowych – pandemia COVID-19, pożary, powodzie, skażenia biologiczne, brak odbioru odpadów,
- ✓ zdolność do bezpiecznego unieszkodliwiania odpadów medycznych i komunalnych o podwyższonym ryzyku,
- ✓ funkcja energetyczna (ciepło systemowe, energia elektryczna) – wspieranie lokalnych systemów ciepłowniczych w razie kryzysu energetycznego.

Związek Pracodawców
Zakładów Termicznego Przekształcania
Odpadów Przemysłowych i Medycznych
Na Rzecz Ochrony Zdrowia i Środowiska

Dziękuję za uwagę!

Przemysław Wojciechowski

Prezes Zarządu

Tel. 782-454-844

E-mail: przemyslaw.wojciechowski@zpztpo.pl